

16. 1. 2025

Středočeský kraj

Odbor životního prostředí a zemědělství
Oddělení ochrany přírody a krajiny
Zborovská 11
150 21 Praha 5
DS: keebyf

Věc: Upozornění na výskyt chráněných a ohrožených druhů na lokalitě Třešňovka/Šibenec a Podnět k provedení přezkumného řízení (§ 94 odst. 1)

Vážení,

náš spolek Berounská zeleň ve spolupráci s městem Beroun, Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových a Ministerstvem obrany, které za tímto účelem bezplatně zapůjčili své pozemky, chrání a pečuje o jedinečnou souvislou stepní plochu (jedinou na území města), na pozemcích **parc. č. 1999/26 a 2001/8 v k. ú. Beroun**, na kterých se aktuálně snaží o Registraci významného krajinného prvku **VKP Šibenec** v lokalitě Třešňovka.

V rámci této péče proběhl biologický monitoring lokality Třešňovka v letech 2021-2023, kterou vypracovali Antonín Hlaváček a Vojtěch Košťíř z Katedry Zoologie, PřF UK v Praze (viz Příloha č. 1), a který zahrnoval i přilehlé stepní pozemky (bývalé pastviny a vojenské cvičiště s vysokým potenciálem).

Souvislý stepní porost v lokalitě Třešňovka v k.ú. Beroun s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů:

parc. č. 1999/26	ovocný sad	Město Beroun
parc. č. 2001/1	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2001/2	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2001/4	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2001/6	jiná plocha / ostatní plocha	Město Beroun
parc. č. 2001/7	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2001/8	jiná plocha / ostatní plocha	Úřad pro zast. státu ve věc. m.
parc. č. 2001/9	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2001/10	jiná plocha / ostatní plocha	Město Beroun
parc. č. 2001/11	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2001/12	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2001/13	jiná plocha / ostatní plocha	soukr. vlastník
parc. č. 2022/1	sportoviště a rekreační plocha	Město Beroun
parc. č. 2022/8	sportoviště a rekreační plocha	soukr. vlastník

Ze závěrů studie si dovoluujeme vypíchnout zejména následující zjištění:

- Druhy nalezené na vrchu Šibenci (Třešňovka a přilehlé pozemky) svědčí o vysoké biologické kvalitě této lokality. Byla zde nalezena celá řada **chráněných** (10) a **ohrožených druhů z červených seznamů** (26), a dokonce i jeden **celoevropsky chráněný druh** (1).
- Na lokalitě bylo nalezeno 46 druhů denních motýlů, což z ní dělá přírodovědně velmi hodnotné místo. Na relativně malém prostoru je nahuštěn biotop lesostepi, kostřavové drnové stepi a mezofilní květnaté louky. Třešňovka svým umístěním v blízkosti CHKO Český kras, na východním okraji města Beroun, vytváří vhodný prostor pro tah mobilnějších druhů (například kriticky ohroženého okáče metlicového). Z hlediska mobilního hmyzu se jedná o unikátní biotop, sloužící jako tzv. „stepping stone“, který otevírá možnost disperce i směrem na jih. Kromě toho, biotop na kopci Šibenci (Třešňovce a přilehlých pozemcích) je důležitým střípkem lokalit, na nichž se vyskytuje metapopulace okáče metlicového (*Hipparchia semele*). Je prokázáno, že aby populace tohoto druhu přežila, nestačí zachovat pouze několik málo udržovaných lokalit s perfektním trávníkem s kostřavou na níž žijí housenky, ale klíčová je mozaika různě velkých lokalit (Strien et al. 2011, Hanski et Thomas 1994). To nakonec potvrzuje i rychlý ústup tohoto dříve všudypřítomného motýla, který se nyní vyskytuje pouze v Praze, Českém krasu a na Mostecku. Již jen přítomnost tohoto druhu na lokalitě ukazuje nejen, že aktuální péče o Třešňovku a přilehlé pozemky je dobrá, ale především, že by lokalita měla být i oficiálně chráněna, přinejmenším formou VKP (významný krajinný prvek)
- V seznamu nalezených denních druhů motýlů figurují i další druhy, které se za posledních 20 let staly vzácnými a v běžné krajině již není možné je potkat, jako je okáč strdivkový (*Coenonympha arcania*), okáč rosičkový (*Erebia medusa*), vřetenuška pozdní (*Zygaena laeta*) nebo modrásek vikvicový (*Polyommatus coridon*). Kromě nich se zde vyskytuje i několik přímo zákonem chráněných druhů.
- Při zachování současné péče o lokalitu může Třešňovka být dál důležitým bodem a nášlapným kamenem v metapopulační dynamice celé řady druhů z CHKO Český kras. Na lokalitě mohou druhy nejen žít a rozmnožovat se, ale také přes ní migrovat.

Vyhlášení VKP “Berounské stepi” ve svém vyjádření ze dne 27.11.2024, č. j.

153680/2024KUSK, podpořil **Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství** (dále “KÚ”). KÚ k záměru sděluje, že:

“Registrace VKP Třešňovka je zcela v souladu s myšlenkou zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Lokality, jako je Třešňovka, vykazují vysokou biologickou rozmanitost a na lokální úrovni významně přispívají k podpoře biodiverzity a konektivitě krajiny pro řadu organismů.

Je proto vhodné tuto lokalitu chránit a propagovat jako přírodní hodnotu, která je významná nejen pro místní komunitu, ale i pro celkovou ochranu přírody v regionu a zachování této jedinečné a ekologicky významné oblasti pro budoucí generace.

Zároveň je nezbytné chránit tuto lokalitu před nechtěným výstavbovým tlakem, který by mohl ohrozit vzácné druhy a ekologickou rovnováhu tohoto místa. Vzhledem k výše uvedeným faktům, a to jak z hlediska biologické rozmanitosti, tak i ekologického významu této lokality, **doporučujeme registraci Třešňovky jako VKP.**”,

Vyhlášení VKP “Berounské stepi” ve svém vyjádření ze dne 20.12.2024, č. j. 08132/SC/24, podpořila **Agentura ochrany přírody a krajiny** (dále “AOPK”). AOPK k záměru mimo jiné sděluje, že:

“Rozhodně doporučujeme ochranu území formou registrace jako významný krajinný prvek.

Zjevně jde o nejvýznamnější komplex daných typů stepních biotopů a nejvýznamnější plochu výskytu vzácných a ohrožených druhů minimálně studovaných bezobratlých v rámci Berounské kotliny.

Území má potenciál být významnou přírodní lokalitou v rámci města Berouna i v budoucnu, podaří-li se jeho ochrana a pokračování v současných vhodných managementových opatřeních.

Při podrobném průzkumu jiných skupin organismů lze čekat objevy mnohých dalších významných vzácných a chráněných druhů. Podaří-li se zajistit ochranu lokality formou vyhlášení VKP, lze očekávat docenění významu zájmového území i z jiného, než dosavadního entomologického, krajinářského a rekreačního hlediska”.

V okamžik naší žádosti o registraci VKP jsme však zaznamenali, že Městský úřad Beroun, odbor životního prostředí vydal souhlasné jednotné environmentální stanovisko č.j. R/2024/31911/5 na záměr **Obytný soubor rodinných domů „Berounská vyhlídka“ - dopravně inženýrské řešení** na pozemcích p.č. 2001/6, 2022/1, 2022/3, 2022/8, 2023/3, 2023/4, 2539/16 a 2539/26 v k.ú. Beroun, což jsou sousední pozemky k naší řešené lokalitě a částečně i pozemky s doloženým výskytem chráněných a ohrožených druhů.

Přijde nám zarážející, že i přes prokazatelné seznámení pracovníků MěÚ Beroun s výsledky monitoringu na fyzické koordinační schůzce k našemu záměru vyhlášení VKP, konané dne 9. 10. 2024 ve 14.00 na MěÚ Beroun, které byla kromě RNDr. Jitky Cirokové (vedoucí Odboru životního prostředí) přítomna také Ing. arch. Dana Vilhelmová (vedoucí Odboru územního plánování a regionálního rozvoje) a Ing. Jindra Nová (vedoucí Odboru majetku a investic) a paní Alena Dařinová (referentka Odboru majetku a investic), **nebyl výskyt chráněných druhů brán v potaz a nebylo postupováno v souladu s Vyhláškou č. 395/1992 Sb. a nebylo postupováno ani v souladu se Zákonem č. 148/2023 Sb.** Vedoucí odboru životního prostředí měla možnost se s naší zprávou z biologického monitoringu lokality (viz Příloha č. 1) předem dopodrobna seznámit (předána jí byla e-mailem dne 26. 9. 2024) a během schůzky dne 9. 10. 2024 ji měla s sebou fyzicky vytištěnou a dotazovala se na některé podrobnosti.

vaclav.kovar@berounskazelen.cz

Komu: zp4@muberoun.cz

Čt 26.09.2024 11:14

Vážená paní Ciroková,

rád bych pro změnu UP č. 5 připravil změnu, která se bude týkat převodu městských pozemků na kopci Šibenci na Závodí zpět na městskou zeleň, aby zde mohl být vyhlášen Významný krajinný prvek, a to na základě zjištění vyplývajících z tříletého monitoringu ohrožených druhů, který jsme zde realizovali s Berounskou zelení ve spolupráci s týmem z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Zprávu o monitoringu najdete zde: <https://www.berounskazelen.cz/berounske-stepi-zprava-o-sledovani-ohrozenych-druhu/>

Z námi dosažených výsledků vyplývá, že se jedná o přírodně velmi cennou lokalitu, kterou je třeba ochránit. Tento záměr je mj. v souladu s ÚP dokumentací města Beroun, a také strategickými dokumenty Územní studie krajiny SO ORP Beroun a Adaptační strategie města Beroun na klimatickou změnu.

Prosím laskavě o návrh, kdy bychom se mohli potkat a vše osobně probrat. V příštím týdnu se vám mohu přizpůsobit. Potřeboval bych vaše vyjádření jako podklad pro radu města a další jednání.

O schůzku jsem požádal také paní Novou z OMI paní architektu Vilhelmovou.

Děkuji a těším se na viděnou

Václav Kovář

608204823

www.berounskazelen.cz

Vůbec k prvnímu seznámení Odboru životního prostředí MěÚ Beroun s průběžnými výsledky monitoringu ale došlo již mnohem dříve, a to na osobní schůzce dne 5. 12. 2022, jak potvrzují níže přiložené printscreeny z e-mailové komunikace.

vaclav.kovar@berounskazelen.cz

Komu: zp4 <zp4@muberoun.cz>

Po 05.12.2022 9:13

dobrý den,
ještě jednou Vám moc děkuji za dnešní schůzku... Posílám dva dokumenty, související s naším mapováním ohrožených druhů Na Veselé. Naposledy to neprošlo, pošlu je tedy po jednom zvlášť. Jak uvidíte na jedné z vizualizací, monitoring se týká pozemků: 1999/26, 2001/8, 2001/6, 2001/5, 2022/1, 2001/10, 2023/2
S díky a pozdravem

Václav Kovář
Berounská zeleň
608 204 823
www.berounskazelen.cz

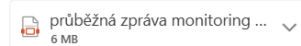

vaclav.kovar@berounskazelen.cz

Komu: zp4 <zp4@muberoun.cz>

Po 05.12.2022 9:18

dobrý den,
zde je ještě druhý slibovaný dokument. Obě zprávy byly akceptovány Státním fondem životního prostředí, který administruje náš grantový projekt. Výsledky také průběžně reportujeme na AOPK.
Věřím, že naším společným cílem může být, aby byla v rámci následující změny ÚP dotčená lokalita jako souvislý stepní porost v budoucnu více chráněna a zůstal zachován její přírodní ráz. V dalším kroku bychom se mohli pokusit navrhnout ji jako VKP nebo přírodní památku.
Dám Vám vědět jak zítra pochodím u paní Holečkové.
S díky a přáním hezkého dne

Václav Kovář
Berounská zeleň
608 204 823
www.berounskazelen.cz

Domníváme se, že vzhledem k tomu, že v souladu s §14 odst. 1 písm. b) Zákona č. 148/2023 Sb. je u záměrů vyžadujících výjimku ze zákazů u zvláště chráněných rostlin nebo živočichů věcně příslušný k vydání JES Krajský úřad, je z právního hlediska vydané závazné

stanovisko JES vadné, protože bylo vydáno v rozporu s pravidly o věcné příslušnosti správních orgánů.

Dále jsme v tomto stanovisku JES nenalezli žádné podmínky týkající se výskytu a ochrany chráněných druhů živočichů, čímž je z našeho pohledu i obsahově vadné.

Tímto dopisem bychom chtěli podat **Podnět k provedení přezkumného řízení (§ 94 odst. 1 dle Zákona č. 500/2004 Sb.)** a dále podat **Žádost** o to, aby:

- 1) Dotčený orgán ochrany přírody v rámci svých stanovisek a rozhodnutí dostatečně v navazujících krocích zohlednil výskyt chráněných a ohrožených druhů na přilehlých pozemcích a jejich potenciál;
- 2) Výskyt chráněných a ohrožených druhů byl zanesen do evidence dotčeného orgánu ochrany přírody;
- 3) Byly dodrženy, vzhledem k prokázanému výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., na výše uvedených pozemcích základní ochranné podmínky zahrnující zákazy určitých aktivit, které by mohly představovat ohrožení pro tyto druhy a jejich biotop (§ 49, 50 ZOPK);
- 4) Naše upozornění vč. příloh se stalo dokladem ve spisu k záměru akce Obytný soubor rodinných domů „Berounská vyhlídka“ a bylo bráno v navazujících krocích a řízeních dostatečně v potaz.

V Berouně dne **16. 1. 2025**
Václav Kovář, předseda spolku

Příloha č. 1

Zpráva z biologického monitoringu lokality Třešňovka (2021-2023)

Příloha č. 2

Soutisk KM s ORTOFOTO mapou 1:10 000 se zvýrazněním pozemků, na kterých byl doložen výskyt chráněných a ohrožených druhů v rámci monitoringu pro Berounské stepi

Příloha č. 3

Vyjádření Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství k „Návrhu vyhlášení Významného krajinného prvku (VKP) Berounské stepi v lokalitě Třešňovka“

Příloha č. 4

Odborné stanovisko AOPK k záměru vyhlášení VKP Berounské stepi a vyjádření k závěrům předložené Zprávy o monitoringu chráněných druhů na lokalitě Třešňovka

Příloha č. 5

Závazné stanovisko ZJES k akci „Obytný soubor rodinných domů „Berounská vyhlídka“ - dopravně inženýrské řešení“

Na vědomí:

Město Beroun, Odbor životního prostředí, Husovo nám. 68, 266 01 Beroun-Centrum, DS:
2gubtq5